Молодь і ринок

ЩОМІСЯЧНИЙ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ

№ 3 (211) березень 2023 *Видається з лютого 2002 року*

УДК 051 Журнал "Молодь і ринок" внесений до переліку наукових фахових видань України **(категорія "Б")** у галузі педагогічних наук: 011 – Освітні педагогічні науки, наказ Міністерства освіти і науки України від 02.07.2020 № 886 (додаток 4). Спеціальності: 012 – Дошкільна освіта; 013 – Початкова освіта; 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями); 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями); 016 – Спеціальна освіта, наказ МОН України від 24.09.2020 № 1188 (додаток 5).

Засновник і видавець: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Україна, 82100, Львівська область, Дрогобич, вул. Івана Франка, 24
Видання зареєстровано в Міністерстві юстиції України.
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
Серія КВ №12270–1154 ПР від 05.02.2007 р.

ISSN 2308-4634 (Print)
ISSN 2617-0825 (Online)

"Молодь і ринок" індексується у таких базах даних: Google Scholar; Polish Scholarly Bibliography (PBN); **ERIH PLUS; Index Copernicus** (ICV 2018: 80.20; ICV 2019: 85.80; ICV 2020: 82.12; ICV 2021: 85.55)

DOI: https://doi.org/10.24919/2617-0825.3/211.2023

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор: Микола ГАЛІВ – *д.пед.н., проф., Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка*

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Іван БАХОВ – *д.пед.н., проф., Міжрегіональна академія управління персоналом*

Наталія БИШЕВЕЦЬ – *к.пед.н., Національний університет фізичного виховання і спорту України*

Галина БІЛАВИЧ – *д.пед.н., проф., ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"*

Ірина ЗВАРИЧ – *д.пед.н., проф., Київський національний торговельно-економічний університет*

Микола ПАНТЮК – *д.пед.н., проф., Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка*

Тетяна ПАНТЮК – *д.пед.н., проф., Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка*

Лукаш ТОМЧИК – *д.соц.н. (педагогіка), Педагогічний університет в Кракові, Польща*

Надія Лаура СЕРДЕНЦЮК – *к.пед.н., Сучавський університет імені Штефана чел Маре (м. Сучава, Румунія)*

Даніель УОЛЛЕР – *д.філос.н., Університет Центрального Ланкаширу (м. Престон, Великобританія)*

Марія ЧЕПІЛЬ – *д.пед.н., проф., академік АНВО України, Заслужений діяч науки і техніки України, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка*

Олександра ЯНКОВИЧ – *д.пед.н., проф., Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; д.габіліт., проф., Куявсько-Поморська вища школа (м. Бидгош, Польща)*

Адреса редакції: Україна, 82100, Львівська область, Дрогобич, вул. Івана Франка, 24
Тел., +38 (068) 502-45-49; e-mail: molodirynok@gmail.com; веб-сайт: http://mir.dspu.edu.ua

Рекомендовано до друку вченою радою Дрогобицького державного педагогічного університету
(протокол № 4 від 23.03.2023 р.)

Посилання на публікації "Молодь і ринок" обов'язкові

Редакція зберігає за собою право скорочувати і виправляти матеріали. Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції.

За достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, статистичних даних та інших відомостей відповідають автори публікацій.

© Молодь і ринок, 2023

ЩОМІСЯЧНИЙ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ

Молодь і ринок

№ 3 (211) березень 2023

ЗМІСТ

Валентина Бодак, Анатолій Рибчук, Оксана Сивик
Неоліберальна парадигма трансформації класичної моделі вищої освіти 7

Олена Гомонюк, Наталя Бідюк
Особливості розвитку інформаційної компетентності майбутніх фахівців соціономічних професій шляхом використання інноваційних педагогічних технологій 12

Тетяна Паньок, Жень Фушен
Китайський досвід використання етнодизайну у процесі формування ключових компетентностей студентів мистецьких спеціальностей 16

Тетяна Пантюк, Наталія Чубінська, Василь-Юрій Кушнір
Формування громадянської компетентності особистості як важливої складової її загальної культури 21

Микола Галів, Олександра Свйонтик
Освіта як складова національної безпеки України в умовах сучасної російсько-української війни: правові засади, проблеми, досвід і завдання 25

Ганна Товканець, Катерина Кришінець-Андялошій
Програма розвитку закладу загальної середньої освіти: сутність і завдання 31

Василь Ягупов, Лілія Бакунчик
Організаційно-педагогічні умови розвитку професійної доброчесності офіцерів у системі післядипломної освіти 37

Інна Ящук, Наталія Казакова
Освітньо-виховні орієнтири розвитку громадянської свідомості і самосвідомості курсантів (студентів) закладів вищої освіти Міністерства внутрішніх справ України в умовах воєнного часу 45

Тетяна Шарова, Сергій Шаров, Борис Кремінський
Освітні ресурси для організації STEAM-навчання 52

Анатолій Мартинюк
Психологічні особливості хорового співу в аспекті формування емоційного інтелекту особистості 56

Галина Білавич, Світлана Довбенко
Класна кімната в структурі освітнього, розвивального й виховного середовища навчальних закладів УПТ "Рідна школа" (1881–1944) 63

Світлана Кушнірук, Ірина Дубровіна, Наталія Лещенко
Практична підготовка майбутніх івент-педагогів: взаємодія зі стейкхолдерами 69

Ольга Шапран
Комунікативні аспекти підготовки здобувачів у фахових мистецьких коледжах 76

Oksana Chaika
Benefits of multiculturalism for foreign language teaching 82

УДК 378.016:[7.012:39](510)
DOI: https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.277187

Тетяна Паньок, *доктор педагогічних наук, професор,*
кандидат мистецтвознавства,
завідувач кафедри образотворчого мистецтва
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Жень Фушен, *магістр Харківського національного педагогічного*
університету імені Г.С. Сковороди

КИТАЙСЬКИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ЕТНОДИЗАЙНУ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ МИСТЕЦЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У статті проаналізовано китайський досвід використання етнодизайну у процесі формування ключових компетентностей студентів мистецьких спеціальностей. Доведено, що етнодизайн як предмет вивчення завдяки поєднанню історико-культурної художньої спадщини, образотворчих символів, духовно-моральних цінностей китайського народу дає змогу навчати студентів сприймати і відтворювати художні образи у всій їхній багатоманітності. Розкрито, що етнодизайн сприяє формуванню необхідних ключових компетентностей студентів мистецьких спеціальностей під час освітнього процесу, що у підсумку дає можливість досягнути такі програмні результати, як здійснення самостійної творчої художньої діяльності, розвиток креативності на основі ретрансляції національних цінностей в художній і дизайнерський процес на основі рефлексії тощо.

Ключові слова: *етнодизайн; освіта; вища школа; китайський досвід; компетентності.*
Рис. 2. Літ. 10.

Tatyana Panyok, *Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor,*
Ph.D. (Art History), Head of the Fine Arts Department
Kharkiv Hryhoriy Skovoroda National Pedagogical University
Ren Fusheng, *Master of Kharkiv Hryhoriy Skovoroda National Pedagogical University*

THE CHINESE EXPERIENCE OF USING ETHNO-DESIGN IN THE PROCESS OF FORMING THE KEY COMPETENCIES OF ART STUDENTS

The study analyses the Chinese experience of using ethnic design in shaping the art students' key competencies.

It was found that the contemporary understanding of philosophical knowledge of ethnic design features three components, influencing the establishment of art students' essential competencies: the core meaning of ethnic design and understanding its symbolic nature; perception and understanding ethnic design as an aesthetic and beauty category; axiological and pedagogical aspects of ethnic design in education.

Having considered scientific research and art literature, it was confirmed that ethnic design is shape creation and decoration taking into account national traditions; it is a conversion of ethnic household art items and elements into a modern product.

It was identified that one of the main factors of the Chinese ethnic design comprises traditional decorative ornaments, which form a national feature and raise recognisability worldwide. Evolutionary processes in Chinese ethnic ornament have developed their rules that are interwoven with the contemporary design in terms of the design composition, expression techniques, graphics colour combinations etc.

It was proven that ethnic design as a subject of research enables to teach students to perceive and recreate images in their diversity owing to the integration of historic-and-cultural art legacy, creative symbols, and Chinese ethical values. It was stated that ethnic design encourages shaping key required competencies among art students during their studies, which, eventually, enables to reach such programme outcomes as independent creative activities, development of creativity by retranslating national values in the reflection-based art and design etc.

The research into ethnic design allows promoting art students' values and meaningfulness as the national art legacy, as well as the awareness of the diversity of art multiculturality. It also enables to show the rate of forming value-based cultural, art and design benchmarks.

Keywords: *ethnodesign; education; higher school; Chinese experience; competency.*

Постановка проблеми. Сучасні євроінтеграційні процеси вимагають від освітнього простору актуалізації ідей культурної глобалізації, співіснування і визнання чужої точки зору, розвитку діалогічної моделі в освітніх процесах, толерантності тощо. У вищій художньо-педагогічній освіті, як і в інших педагогічних галузях, постають питання міжнародного співробітництва, культурного взаємообміну, інтеграції до інших освітніх інституцій, подолання професійної замкненості тощо. Тому проблема осмислення китайського досвіду використання етнодизайну в практиці підготовки студентів мистецьких спеціальностей допоможе проаналізувати як вивчення національної культури впливає на формування ключових компетентностей і як застосовувати цінні

© Т. Паньок, Ж. Фушен, 2023

педагогічні ідеї до освітнього процесу в Україні. Зазначимо, що у межах сучасного розуміння філософського знання про етнодизайн можна виділити три складові, які впливають на формування ключових компетентностей студентів мистецьких спеціальностей:

– розкриття сутності, специфіки етнодизайну та розуміння його символічної природи;

– сприйняття та розуміння етнодизайну як категорії краси і естетики;

– аксіолого-педагогічне спрямування етнодизайну в освітньому процесі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогодні етнодизайн зайняв чільне місце у розвідках багатьох науковців як в Китаї, так і в Україні.

Вивчення інноваційної концепції етнодизайну для виховання креативності, розвитку творчого потенціалу студентів мистецьких спеціальностей висвітлено у статтях Ван Вей, Дай Чжен, Сюн Яцінь, Цяо Чен, Чень Фанг.

Питаннями символіки кольору, орнаментів, національних образів та їх творчого використання у творах етнодизайну займалися такі науковці, як Лі Цюян, Ван Хуймінь.

Стратегія застосування традиційного декоративно-прикладного мистецтва у сучасному китайському дизайні виокремлена в працях Лі Цянь, Ван Сютао та Цзен Ціньланя. Питаннями розвитку етнодизайну в поєднанні з цифровими технологіями займалися такі вчені, як: Лю Чжоу, Цзю Дутін, Сюй Хайфен.

Серед українських дослідників, які студіювали проблеми впровадження етнодизайну в сучасний освітній процес, варто відзначити Є. Антоновича, Р. Захарчук-Чугай, Л. Лісунову, Л. Оршанського, М. Станкевича, В. Тименко, В. Титаренко, Т. Паньок. Науковці розглядають етнодизайн як духовний потенціал виховання і педагогічний інструмент для формування ключових компетентностей студентів мистецьких спеціальностей за рахунок поєднання декоративно-ужиткового мистецтва і сучасних технології, а також звернення до етнодизайну як до джерела натхнення і креативності.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується означена стаття. У наданій статті зроблена спроба осмислення етнодизайну як парадигми культурно-ціннісних координат, що сприяє формуванню необхідних компетентності студентів мистецьких спеціальностей під час освітнього процесу. Етнокультурна філософія етнодизайну, зв'язок народної естетики з вимогами сучасності сприяє підготовці студентів, з високим рівнем художньо-естетичної свідомості і власним ставленням до реальності, науки і культури.

Етнодизайн є важливим інструментом проєктування культури суспільства, який "крізь красу і користь" здатний нівелювати суспільні суперечності і є матеріальним втіленням культурних ідей сучасного суспільства [3, 147].

Мета статті полягає у висвітленні китайського досвіду використання етнодизайну у процесі формування ключових компетентностей студентів мистецьких спеціальностей.

Основний виклад матеріалу. Багато науковців схиляються до думки, що етнодизайн існує на основі спадковості традицій і розвивається в історичній послідовності разом з удосконаленням усіх видів художньої діяльності.

Огляд наукової і мистецької літератури доводить, що етнодизайн – це формотворення і декор з урахуванням національних традицій, це трансформація етнічних елементів декоративно-ужиткового мистецтва в сучасний продукт. Зазначимо, що традиційне китайське декоративно-прикладне мистецтво має історію майже в п'ять тисяч років. У останні роки китайські митці почали усвідомлювати важливість репрезентації культурної спадщини. Їхня теза що "тільки національне мистецтво є мистецтвом міжнародним", дозволяє поєднати прадавні народні традиції з сучасними технологіями. І найбільш органічно у XXI ст. це поєднання відбувається через призму художньо творчої діяльності етнодизайну як послідовника тисячолітньої історії декоративно-прикладного мистецтва.

Сьогодні активний розвиток ІТ-технологій, використання різноманітних цифрових ресурсів відкриває перед мистецтвом нові можливості. Водночас існує небезпека втрати національної ідентичності, а це може призвести до нав'язування Китаю чужих західних ідеалів "суспільного споживання" що простежується вже зараз. Особливо важливо в цій ситуації виховати нове покоління художників і дизайнерів, що здатні створювати сучасні підходи до відтворення традиційного національного мистецтва.

Під час підготовки студентів мистецьких спеціальностей варто казати про формування ключових компетентностей не тільки в галузі спеціальної художньої освіти, таких як опанування художньої грамоти, основ дизайнпроєктування тощо. А також важливо зосередити увагу студентів на здатність до усвідомлення своєї державної приналежності, встановлення національної, етнічної та культурної ідентичності, власної причетності до традицій і цінностей китайської культури. Саме вивчення традицій китайського етнодизайну допоможе у збереженні і примноженні культурно-мистецьких цінностей на основі розуміння історії та закономірностей розвитку мистецтва, навчить критично оцінювати та інтерпретувати явища культури з урахуванням взаємодії традицій та інновацій.

В останні роки в підготовці студентів мистецьких спеціальностей намітилася тенденція до об'єднання західної та східної систем дизайн-освіти, що

ставить перед освітянами нові завдання щодо методики викладання етнодизайну і спонукає їх до пошуку ефективних способів формування ключових компетентностей майбутніх фахівців на основі вивчення національного мистецтва.

Одними з ключових компетентностей, якими повинні володіти студенти мистецьких спеціальностей, можна назвати здатність: оволодівати різними техніками та технологіями етнодизайну; спостерігати і відтворювати довкілля в художніх образах за допомогою засобів образотворчого мистецтва; інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі; демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього твору. Вважаємо що життєдайним джерелом розвитку китайського етнодизайну є традиційні декоративні орнаменти, що складають національну особливість і пізнаваність у всьому світі.

Традиційний китайський орнамент популярний не тільки в Китаї, а й за межами країни і становить важливий елемент сучасного етнодизайну. Проте варто зазначити, що китайський орнамент, це не просто красива графіка чи композиція, а й глибоке розуміння сутності національної естетики, що закладеної у декоративному візерунку.

Еволюція китайського орнаменту в сфері етнодизайну має певні правила, які в основному поєднуються з сучасним дизайном з точки зору композиції орнаменту, техніки вираження, графіки, кольорових сполучень тощо.

Елементи традиційного орнаменту міцно увійшли до композиційної організації етнодизайну. Так, наприклад, такі поширені орнаменти, як “喜相逢”、“折枝花”、“缠枝花” (“щаслива зустріч”, “квітка зі зламаної гілки”, “квіти-гілки, що звиваються”) тощо, можна побачити в графічному дизайні, у рекламі, як елементи узору на тканинах.

Яскравий приклад такого поєднання є логотип Phoenix Satellite TV, де використаний орнамент “щаслива зустріч” (рис. 1).



Рис. 1. Логотип Phoenix Satellite TV

Багато традиційних китайських релігійних візерунків або символів застосовуються у різноманітних розробках дизайнерів, наприклад: символ багатства, символ Землі, символічні орнаменти що складаються із зображення драконів, феніксів, єдинорігів тощо. Так, логотип China Unicom безпосередньо відтворює традиційний китайський декоративний візерунок – китайський вузол. Переплетені лінії китайського вузла символізують передачу інформації комунікаційної мережі China Unicom; “квадрат і шість кіл”, утворені лініями, означають “простягнуті у всіх напрямках гладкі дороги” [6, 86] (рис. 2).



Рис. 2. China Unicom

Вважаємо, що під час професійної підготовки і формування ключових компетентностей студентів мистецьких дисциплін потрібно не тільки враховувати новий погляд на перспективу розвитку мистецтва і дизайну, а й важливо опиратися на національні символи під час викладання різноманітних мистецьких дисциплін: дизайн реклами, дизайн одягу, мультиплікації, образотворчого мистецтва та інших галузей.

Для досягнення цієї мети необхідно розв’язати низку таких взаємовідповідальних завдань, як: оволодіння студентами мистецьких дисциплін системою знань, вмінь, навичок у галузі дизайну та образотворчого мистецтва, набуття досвіду творчої практичної діяльності, самостійності мислення, створення художнього образу, опанування різними технологіями та техніками виконання тощо.

Опанування творчої діяльності передбачає розвинуті образотворчі здібності, які проявляються у вигляді сформованих рис професійної майстерності. Це передусім: творча уява, відчуття кольору, пропорційна єдність, художнє та образне мислення, що породжує яскравість образів, емоційне ставлення до зображуваного явища, вміння побачити в предметах і явищах основне, найбільш характерне, почуття гармонії, уміння конкретизувати і узагальнювати художній образ, створювати оригінальні композиції, любов до образотворчої діяльності, що супроводжується високою працездатністю.

Також важливою складовою під час формування ключових компетентностей є створення творчого креативного освітнього середовища, спрямованого на забезпечення самореалізації студентів мистецьких спеціальностей. І одним з методів формування ключових компетентностей може бути використання активних художніх методів етноди-

зайну як діагностичного інструментарію для визначення індивідуальної обдарованості.

Так, наприклад, традиційні декоративні орнаменти можна виконати у різних художніх техніках: батик, різьблення, вирізання з паперу (в Україні цю техніку називають "витинанка") та багато інших. Поєднання візерунків і кольорів створює декоративне естетичне відчуття, а потім різноманітні форми мистецтва можуть бути сформовані за допомогою відповідних декоративно-прикладних технік.

Сучасний етнодизайн КНР формується за допомогою методів трансформації традиційних орнаментів. Наприклад, під час формування ключових компетентностей варто давати студентам завдання на створення колажів, геометричних концепцій, декомпозицій та комбінування індуктивного спрощення орнаментів або національних символів тощо. Вивчення застосування окремих графічних символічних елементів, оновлення стародавньої форми, поєднання та симбіоз, реконструкція, кольоровий символізм тощо надасть необхідний досвід у застосуванні дизайнерських інструментів і дозволить створити сучасний твір більш лаконічним і зрозумілим.

На основі традиційного китайського орнаменту можна створити безліч навчальних завдань, що будуть сприяти формуванню ключових компетентностей, таких як обізнаність в композиції, кольорознавстві, графіці та низка інших.

Вивчення національної кольорової системи, що має власне символіко-філософське значення, допомагає зрозуміти головну кольорову гаму більшості китайських дизайнерських творів. Так, улюбленим кольором залишається червоний, що символізує силу та енергію. Поєднання білого і чорного, асоціюється з гармонією та умиротворенням. Жовтий – це національний колір, він є уособленням влади імператора. Ці уподобання мають корені власне в китайській естетиці, понятті краси та спробі поєднати яскравість, динамічність, жвавість із простотою та доступністю. Зараз у сфері дизайну традиційні орнаменти використовуються під час роботи з традиційними культурними конотаціями та формами, щоб краще передати думки й емоції дизайнера.

Тож багатовікова історії декоративно-прикладного мистецтва забезпечує багаті та різноманітні ресурси для сучасного етнодизайну, передає традиційну культурну думку та національний дух Китаю. Ідея взаємної інтеграції традиційних декоративних символів чи орнаменту є моделлю для сучасного етнодизайну, і застосовується в різних сферах, таких як одяг, графіка, продукти, знаки, бренди тощо.

Висновки. Отже, етнодизайн як предмет вивчення завдяки поєднанню історико-культурної художньої спадщини, духовно-моральних цінностей китайського народу дозволяє навчати студентів сприймати художні образи у всій їхній багатонітності. За рахунок вивчення традиційного мистецтва у процесі творення предметів етнодизайну формується низка ключових компетентностей, що у підсумку дає змогу досягнути такі програмні результати, як здійснення самостійної творчої художньої діяльності. Розвивається культурно-просвітницька, художньо-естетична діяльність, що спрямована на духовний і культурний розвиток особистості; ретранслюються національні цінності в художній і дизайнерський процес на основі рефлексії. Студенти розуміють і цінують значущість національної мистецької спадщини, демонструють сформованість ціннісних орієнтирів у галузі культури, мистецтва та дизайну; цінують різноманіття та мультикультурність мистецтва.

Узагальнений досвід формування ключових компетентностей студентів мистецьких спеціальностей на прикладі етнодизайну КНР сприяє визначенню напрямів української імплементації міжнародного досвіду щодо професійної підготовки майбутніх фахівців, та дозволяє поєднати китайську методику викладання з українськими дизайнерськими традиціями (застосування активних й інтерактивних технологій навчання, підсилення практичної складової творчої підготовки, впровадження дуальної систем освіти, забезпечення її національної пріоритетності тощо).

ЛІТЕРАТУРА

1. Афанасьєв Ю.Л. Етнодизайн у контексті націтворення та глобалізації. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку.* 2013. Вип. 19 (2). С. 143–147.

2. Григор'єва А. Розвиток творчого потенціалу майбутнього учителя технологій у процесі вивчення фахових дисциплін. *Молодь і ринок*. 2018. № 1 (156). С. 107–111.

3. Гриньова В., Паньок Т. Етнодизайн та модерна траєкторія професійної підготовки майбутнього вчителя мистецьких дисциплін в умовах діджиталізації суспільства. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021. № 74 (2). С. 146–151. DOI: https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.74-2.28.

4. Лісунова Л.В. Особливості виявлення естетичного в декоративно-прикладному мистецтві і його роль у формуванні естетичного сприйняття майбутніми педагогами мистецьких дисциплін. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова*. 2021. Вип. 5 (82). С. 97–101.

5. Оршанський Л.В. (2011). Етнодизайн як інноваційний художньо-естетичний компонент технологічної освіти. *Молодь і ринок*. 2011. № 1. С. 38–41.

6. Chen Fang. The evolution and application of traditional decorative patterns in the field of modern design. *China Academic Journal Electronic Publishing House*. 2020. pp. 86–87.

7. Dai Zhen, Ju Dongting, Panyok Tatyana. Project activities in the professional training of future designers (based on China's educational experience). *Art, Design & Communication in Higher Education.* 2022. Vol. 21 (1). pp. 23–42. URL: http://surl.li/dtpgy

8. Jia Xiaolin, An Yikun, Che Hongfei. Application Research of Qiang Traditional Decorative Pattern Elements in Contemporary Design. [J]. *Design*. 2017. No. 23. pp. 98–99.

9. 王雅微, 史启新. 传统装饰图案在现代设计中的创新应用 [J]. *包装世界*, 2018. No. 1. pp. 79–81.

REFERENCES

1. Afanasyev, Yu.L. (2013). Etnodyzayn u konteksti natsiyetvorennya ta hlobalizatsiyi [Ethnodesign in the context of nation building and globalization]. *Ukrainian culture: past, present, ways of development.* Vol. 19 (2). pp. 143–147. [in Ukrainian].

2. Hryhoryeva, A. (2018). Rozvytok tvorchoho potentsialu maybutnoho uchytelya tekhnolohiy u protsesi vyvchennya fakhovykh dystsyplin [Development of the creative potential of the future technology teacher in the process of studying professional disciplines]. *Youth & market*. No. 1 (156). pp. 107–111. [in Ukrainian].

3. Hrynova, V. & Panok, T. (2021). Etnodyzayn ta moderna trayektoriya profesiynoyi pidhotovky maybutnoho vchytelya mystetskykh dystsyplin v umovakh didzhytalizatsiyi suspilstva [Ethnodesign and the modern trajectory of professional training of the future teacher of art disciplines in the conditions of digitalization of society]. *Pedagogy of creative personality formation in higher and secondary schools.* No. 74 (2). pp. 146–151. DOI: https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.74-2.28. [in Ukrainian].

4. Lisunova, L.V. (2021). Osoblyvosti vyyavlennya estetychnoho v dekoratyvno-prykladnomu mystetstvi i yoho rol u formuvanni estetychnoho spryynyattya maybutnimy pedahohamy mystetskykh dystsyplin [Peculiarities of identifying the aesthetic in decorative and applied art and its role in the formation of aesthetic perception by future teachers of art disciplines]. *Scientific journal of the Mykhaylo Drahomanov National Pedagogical University.* Vol. 5 (82). pp. 97–101. [in Ukrainian].

5. Orshanskyy, L.V. (2011). Etnodyzayn yak innovatsiynyy khudozhno-estetychnyy komponent tekhnolohichnoyi osvity [Ethnodesign as an innovative artistic and aesthetic component of technological education]. *Youth & market*. No. 1, pp. 38–41. [in Ukrainian].

6. Chen Fang. (2020). The evolution and application of traditional decorative patterns in the field of modern design. *China Academic Journal Electronic Publishing House*. pp. 86–87. [in Chinese].

7. Dai Zhen, Ju Dongting, Panyok Tatyana. (2022). Project activities in the professional training of future designers (based on China's educational experience). *Art, Design & Communication in Higher Education.* Vol. 21 (1). pp. 23–42. URL: http://surl.li/dtpgy [in English].

8. Jia Xiaolin, An Yikun, Che Hongfei. (2017). Application Research of Qiang Traditional Decorative Pattern Elements in Contemporary Design. [J]. *Design.* No. 23. pp. 98–99. [in Chinese].

9. Wang Yawei, Shi Qixin. (2018). 传统装饰图案在现代设计中的创新应用 [Innovative application of traditional decorative patterns in modern design]. [J]. *Packaging World*. No. 1. pp. 79–81. [in Chinese].

Стаття надійшла до редакції 04.03.2023

9 березня 2023 року

209-річниця від Дня народження Тараса Григоровича Шевченка



Свою Україну любіть
Любіть її… во врем'я люте,
В остатню, тяжкую минуту
За неї Господа моліть

"Він був сином мужика – і став володарем в царстві духу. Він був кріпаком – і став велетнем в царстві людської культури... Доля переслідувала його в житті, скільки лиш могла та вона не зуміла перетворити золота його душі у ржу, ані його любові до людей в ненависть і погорду, а віру в бога у зневіру і песимізм. Доля не шкодувала йому страждань, але й не пожаліла втіх, що били із здорового джерела життя. Найкращий і найцінніший скарб доля дала йому лише по смерті – невмирущу славу і все розквітаючу радість, яку в мільйонів людських сердець все наново збуджуватимуть його твори.

Отакий був і є для нас, українців, Тарас Шевченко".

Іван Франко
український письменник, громадський і політичний діяч